

Complexnummer: 521674

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Dienstwoningen Oranje Nassau II

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

521675, 521676, 521677

Woonplaats

Landgraaf

Gemeente

Landgraaf

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Strijthagerweg 8, 6372 AC te Landgraaf

Complexomschrijving

Inleiding en omschrijving

Het complex DIENSTWONINGEN ORANJE NASSAU II omvat het voormalige woonhuis van de mijnpolitieaan met mijnvakschooltje (1913), een dubbele hoofdopzichterswoning (1913) alsmede een ingenieurswoning (1914). Deze panden werden gebouwd in opdracht van de particuliere Maatschappij tot Exploitatie van Limburgse Steenkoolmijnen Oranje Nassau, naar een ontwerp van het bouwbureau van deze onderneming.

Het woonhuis van de mijnpolitieaan met vakschooltje bevindt zich aan de zuidzijde van de Strijthagerweg. De dubbele hoofdopzichterswoning en de ingenieurswoning aan de noordzijde van de Strijthagerweg liggen daar in lineair verband tegenover.

De complexonderdelen kenmerken zich door een traditionele bouwstijl, met elementen van Neo-Renaissance. Bouwvolume, architectuur en ornamentiek van deze dienstwoningen hangen samen met de status van de oorspronkelijke bewoners op het mijnbedrijf.

Waardering

De voormalige dienstwoningen van de particuliere mijn Oranje Nassau II zijn van cultuurhistorische waarde en vertegenwoordigen algemeen belang als bijzondere uitdrukking van de ontplooiing van de mijnindustrie vanaf het laatste decennium van de negentiende eeuw. Het complex is als zodanig ook een bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling, samenhangend met de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

huisvesting van het hogere mijnpersoneel.

De architectuurhistorische waarden van het complex worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van het bouwbureau van de Oranje Nassau-mijnen, door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en de ornamentiek.

De situering van de dienstwoningen werd bepaald door de snelle ontwikkeling van de mijnindustrie in het tweede decennium van de twintigste eeuw en de exploitatie van de mijn Oranje Nassau II in het bijzonder. De oorzakelijke relatie tussen de dienstwoningen en het mijnbedrijf is vanwege de herinrichting van het voormalige mijnterrein niet meer als zodanig herkenbaar. Niettemin is het complex van belang voor het aanzien van de omliggende wijk en de gemeente Landgraaf in het algemeen. Het complex geeft door architectonische vormgeving en situering bij de voormalige mijn-ingang uiting aan de sociale stratificatie van het mijnwezen, waarbij ook kan worden aangetekend dat de kolonie het Eikske op enige afstand van de voormalige mijningang is gelegen.

Het complex beschikt over een redelijke tot hoge mate van architectonische gaafheid. Bovendien is het complex in bovenregionaal kader typologisch en functioneel zeldzaam te noemen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521675

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 januari 2001
Kadaster deel/nr	82807/39

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Landgraaf	Landgraaf	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Strijthagerweg	8			6372 AC	Landgraaf		
Strijthagerweg	6			6372 AC	Landgraaf		
Strijthagerweg	8 A	A		6372 AC	Landgraaf		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Landgraaf	C				1031		
Landgraaf	C				1030		

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig WOONHUIS van MIJNPOLITIEMAN met MIJNVAKSCHOOLTJE, 1913, in een door elementen van neorenaissance beïnvloede traditionele stijl. Gebouwd in opdracht van de particuliere Maatschappij tot Exploitatie van Limburgse Steenkoolmijnen Oranje Nassau, naar een ontwerp van het bouw bureau van deze onderneming. Het pand werd gebouwd in de onmiddellijke nabijheid van de ingang van de mijn Oranje Nassau II. Thans is het geheel gesitueerd in een sedert de mijnsluiting tot ontwikkeling gekomen woongebied.

De L-vormige, sedert 1913 gerealiseerde uitbreidingen van de voormalige mijnvakschool aan de noordzijde van het oorspronkelijke volume, de aanbouwen tegen de achtergevel van het schoolvolume alsmede het aan de achtergevel van het woonhuis gebouwde toilet onder lessenaarsdak zijn **UITGESLOTEN** van bescherming.

Omschrijving

Dienstwoning en school zijn gebouwd op een rechthoekige **PLATTEGROND**. Het woonhuis is geheel onderkelderd, telt twee **BOUWLAGEN** alsmede een zolderverdieping. Het schooltje is grotendeels onderkelderd, telt één bouwlaag en een zolderverdieping.

Beide bouwdelen worden gedekt door tussen kopgevels verzonken zadeldaken met muldenpannen. Bakgoten op houten consoles.

Het schooltje heeft rechthoekige stalen vensterkozijnen met indeling, de dienstwoning heeft segmentboogvormige houten **VENSTERS**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en DEUREN.

Het geheel is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Knip- en snijwerk in de voegen. Rode bakstenen strekbogen. Gepleisterde speklagen, aanzet- en sluitstenen; gecementeerde plintlijsten. Hardstenen dorpels. Sierankers.

De VOORGEVEL van de dienstwoning (oostzijde) heeft hoeklisenen met sierankers, getrapd uitgemetselde kroonlijst. Geprofileerde plint met gecementeerde lijst. Gepleisterde speklagen, aanzet- en sluitstenen in de rode bakstenen strekbogen. Twee vensterassen. In de noordelijke as de authentieke, segmentboogvormige houten deur. De deur heeft twee horizontaal gelede glaspanelen, alsmede een achtruits bovenlicht. Daarboven een segmentboogvormig houten T-venster met horizontaal ingedeeld glaspaneel alsmede een achtruits bovenlicht. De noordelijke as heeft in de eerste laag een soortgelijk venster, in de tweede laag een blinde vensterlijst.

De boven het schoollokaal vrijgebleven zuidelijke KOPGEVEL is tuitvormig, loopt uit in een schoorsteen, heeft uitkragende schouderstukken en is voorzien van een bovenafdekking. Verder heeft deze gevel een getrapte frieslijst alsmede een gepleisterde speklaag.

De noordelijke ZIJGEVEL van het woonhuis loopt uit in een soortgelijke tuitvormige kopgevel, waaronder een getrapte frieslijst. Blind oeil-de-boeuf-venster. Hoeklisenen. In beide vensterassen en in beide bouwlagen een segmentboogvormig dubbel houten kruiskozijn met horizontaal ingedeelde glaspanelen.

De ACHTERGEVEL (westzijde) - met hoeklisenen, getrapd uitgemetselde kroonlijst, geprofileerde plint, gepleisterde aanzet- en sluitstenen in de strekbogen en gepleisterde speklagen - is asymmetrisch ingedeeld over twee vensterassen. In de noordelijke as een rechthoekige houten deur met verticaal ingedeeld glaspaneel, waarboven twee vierruits segmentboogvormige houten trappenhuis venstertjes. In de zuidelijke as een segmentboogvormig houten kruiskozijn met horizontaal ingedeeld glaspaneel en recent traliewerk, waarboven in de tweede laag een blinde vensterlijst.

De VOORGEVEL van de school aan de oostzijde is symmetrisch ingedeeld over drie vensterassen, waarin tweegewijs gekoppelde rechthoekige stalen achtruits vensters zijn geplaatst. Deze vensters zijn geplaatst in een bakstenen kaderlijst met knip- en snijwerk en worden omgeven door een terugliggend gecementeerd gevelvlak. Deze gevelvlakken worden onderling gescheiden door bakstenen lisenen met knip- en snijwerk en gepleisterde speklagen. Getrapd uitgemetselde bakstenen kroonlijst. Geprofileerde bakstenen plint met gecementeerde plintlijst, opnieuw gevoegd.

De in een tuitvormige kopgevel uitlopende zuidelijke ZIJGEVEL wordt deels aan het oog onttrokken door de diverse schooluitbreidingen. De tuitgevel heeft een schoorsteen, uitkragende schouderstukken en een bitumineuze afdekking. Zichtbaar zijn de getrapte frieslijst alsmede de rode bakstenen strek rond het thans geblindeerd oeil-de-boeuf-venster met gecementeerde aanzet- en sluitstenen. Gepleisterde speklagen. Sierankers op de hoeklisenen. De ACHTERGEVEL aan de oostzijde toont diverse verbouwingssporen. De gevel wordt geleed door lisenen, heeft een getrapd uitgemetselde kroonlijst en gepleisterde speklagen. Het noordelijke gevelvlak is thans grotendeels gecementeerd en heeft een rechthoekig stalen venster, alsmede een dubbele houten buitendeur die deels aan het oog wordt onttrokken. Het middenvlak heeft een aanzienlijk rechthoekig, verticaal ingedeeld houten vensterkozijn. In het zuidelijke gevelvlak is vanwege een aanbouw slechts een bovenlicht met recent traliewerk zichtbaar.

De oude ommuring rondom de binnenplaats aan de westzijde achter dienstwoning en school is deels bewaard gebleven. Tegen de noordelijke zijgevel van de dienstwoning staat een korte bakstenen tuinmuur met ezelsrug, uitlopende in één hekpijler.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De dienstwoning is wat betreft de indeling van het INTERIEUR grotendeels gaaf bewaard gebleven. In 1952 is de scheidingsmuur met schoorsteenkanaal tussen voor- en achterkamer verwijderd. De indeling van de school (gang, lokaal en verblijfsruimte) is wat betreft de hoofdstructuur nog redelijk herkenbaar. Het leslokaal heeft een nieuwe indeling. Verlaagde plafonds.

Waardering

De voormalige dienstwoning van de mijnpolitie en het mijnvakschooltje van de particuliere mijn Oranje Nassau II zijn van cultuurhistorische waarde en vertegenwoordigen nationaal belang als bijzondere uitdrukking van de ontplooiing van de mijnindustrie sedert laatste decennium van de negentiende eeuw. Het gebouw is zodanig ook een bijzondere exponent van een typologische ontwikkeling, ten dele samenhangend met de huisvesting van hoger mijnpersoneel.

De architectuurhistorische waarden van het geheel worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van het bouwbureau van de Oranje Nassau-mijnen, door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en de ornamentiek.

De situering van het gebouw werd bepaald door de snelle ontwikkeling van de mijnindustrie in het tweede decennium in de twintigste eeuw en de exploitatie van de mijn Oranje Nassau II in het bijzonder. De oorzakelijke relatie tussen het pand en het mijnbedrijf is vanwege de herinrichting van het voormalige mijnterrein niet meer als zodanig herkenbaar. Niettemin zijn de dienstwoning en de school van bijzondere betekenis voor het aanzien van de omringende wijk en de gemeente Landgraaf in het algemeen. Dienstwoning en school maken deel uit van een ensemble dat behalve door de architectuur ook door de oorspronkelijke situering uiting geeft aan de sociale stratificatie van het mijnwezen.

Het pand beschikt over een redelijke tot hoge mate van architectonische gaafheid. Bovendien is het gebouw in bovenregionaal kader typologisch en functioneel zeldzaam te noemen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap
Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap
Woonhuis(K)

Functie

Opleidingscentrum
Woonhuis

Monumentnummer*: 521676

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 januari 2001
Kadaster deel/nr	82807/36

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Landgraaf	Landgraaf	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Strijthagerweg	11			6372 AC	Landgraaf		
Strijthagerweg	13			6372 AC	Landgraaf		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Landgraaf	C				31		
Landgraaf	C				32		

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig blok van twee HOOFDOPZICHTERSWONINGEN, 1913, in een door elementen van Neo-Renaissance beïnvloede traditionele stijl. Gebouwd in opdracht van de particuliere Maatschappij tot Exploitatie van Limburgse Steenkoolmijnen Oranje Nassau, naar een ontwerp van het bouw bureau van deze mijnonderneming.

De hoofdopzichterswoningen werden gebouwd in de onmiddellijke nabijheid van de ingang van de mijn Oranje Nassau II. Thans zijn beide woningen gesitueerd in een sedert de mijnsluiting tot ontwikkeling gekomen woongebied. Tegen de zijgevels van beide panden werd in 1975 een garage gebouwd.

UITGESLOTEN van bescherming zijn de aangebouwde garage en de verplaatste/gewijzigde tuinschuur van Strijthagerweg 11, alsmede de aangebouwde garage en de recente tuinberging tegen de overigens oorspronkelijke tuinmuur van Strijthagerweg 13.

Omschrijving\

De dubbele hoofdopzichterwoning heeft een U-vormige PLATTEGROND. Het hoofdvolume heeft een gedeeltelijke souterrainverdieping, twee BOUWLAGEN en een zolderverdieping. Aan de achtergevelzijde heeft elk pand een uitgebouwde serre alsmede een bijkeuken van één bouwlaag onder plat.

Het hoofdvolume bestaat uit een risalerend middendeel, waarnaast een tweetal terugliggende volumes. Het risalerend middendeel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

wordt gedekt door een TENTDAK en heeft aan de zuidelijke voorgevelzijde een tweetal topgevels die onder een wolfdak op het tentdak zijn ingestoken.

Beide terugliggende volumes hebben een WOLFDAK, met een wolfeinde boven de respectievelijke zijgevels aan de west- en oostzijde. De oorspronkelijke pannen zijn vervangen door betonpannen, de nokpionnen zijn verdwenen. Enkele vernieuwde zoldervensters. Bakgoten annex overstek op houten consoles, ondersteund door een lijst met bloktanddecoraties, met geornamenteerde boeiboorden. Het tentdak heeft een nokschoorsteen met speklagen; de overige schoorstenen op het voor- en achterdakvlak zijn verdwenen, met uitzondering van de schoorsteen op het achterdakvlak van pand Strijthagerweg 11.

De serres en bijkeukens aan de achtergevelzijde hebben een PLAT DAK met balkon. Het platte serredak van Strijthagerweg 13 is vernieuwd, de serre van Strijthagerweg 11 verkeert nagenoeg in authentieke staat.

De dubbele hoofdopzichterswoning heeft segmentboogvormige houten paneelDEUREN en overwegend segmentboogvormige houten T-VENSTERS. De oorspronkelijke horizontale indeling van de glaspanelen en de kleine roedenverdeling in de bovenlichten is grotendeels bewaard gebleven. De oorspronkelijk in de eerste laag toegepaste vensterluiken zijn bij beide woningen verwijderd. De dubbele woning is opgetrokken in BAKSTEEN, gemetseld in kruisverband. Knip- en snijwerk in de voegen. Sierankers. Hardstenen traptreden en vensterdorpels. Geprofileerde plinten met gecementeerde profiellijst. Gepleisterde speklagen, frieslijst, aanzet- en sluitstenen in de vensterstreken. Ontluchtingsroosters voor de spouwmuur.

De VOORGEVELS van beide woningen tellen elk vier assen - waarvan er twee risalieren - en zijn onderling gespiegeld waardoor de voorgevel symmetrisch is ingedeeld.

De risalerende middendelen, optisch gescheiden door de hemelwaterafvoer, tellen elk twee assen en zijn in beide bouwlagen voorzien van segmentboogvormige houten T-vensters met horizontaal ingedeelde glaspanelen en kleine roedenverdeling in de bovenlichten. In beide topgevels telkens één soortgelijk houten venster, echter met verticaal ingedeeld bovenlicht. Gepleisterde, getrapte frieslijsten.

De terugliggende geveldelen tellen elk twee vensterassen. In de assen aan de geveluiteinden is de plint van Strijthagerweg 13 voorzien van een souterrainvenster, waarboven in elke laag een segmentboogvormig houten T-venster met horizontaal gelede glaspanelen en kleine roedenverdeling in de bovenlichten. In de as naast het risaliet in de eerste laag de segmentboogvormige houten paneel deur met bovenlicht, in de tweede laag wederom een soortgelijk T-venster.

Beide ZIJGEVELS, respectievelijk aan de west- en oostzijde, zijn asymmetrisch ingedeeld. Centraal in de gevels drie ten opzichte van elkaar verspringende, segmentboogvormige houten trappenhuisvenstertjes met bovenlicht. De trappenhuisvenstertjes van Strijthagerweg 11 hebben nog de vierruits roedenverdeling in de bovenlichten. In de vensteras aan de noordzijde heeft Strijthagerweg 13 een segmentboogvormig houten kruiskozijn, in de tweede laag een segmentboogvormig dubbel houten T-venster met verticaal ingedeeld bovenlicht. Sierankers op de gevelhoeken, souterrainvensters in de plinten. Strijthagerweg 11 beschikt in de noordelijk as van de zijgevel over twee segmentboogvormige dubbele houten T-vensters met kleine roedenverdeling in de bovenlichten en horizontaal ingedeelde glaspanelen. Twee souterrainvensters in de plint.

De westelijke cq. oostelijke zijgevel van de uitgebouwde bijkeuken wordt bij beide panden aan het oog onttrokken door de aangebouwde garage.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De ACHTERGEVELS van beide panden zijn onderling gespiegeld en ontberen speklagen. Centraal geplaatst zijn de naar achteren springende geveldelen van de middenvolumes. Hiertegen, in de eerste laag, een uitgebouwde serre van één laag onder plat met balkon. Rechthoekige dubbele houten serredeuren met zij- en bovenlichten, welke bij Strijthagerweg 13 deels zijn betimmerd. Tussen serre en bijkeuken het ingangsportaaltje van de keuken met rechthoekige houten deur, bij Strijthagerweg 13 voorzien van een betimmerd bovenlicht. Het serredak van Strijthagerweg 13 is vernieuwd. De serre van Strijthagerweg 11 verkeert nog in authentieke staat, behoudens de kleine roedenverdeling in zij- en bovenlichten. De eerste bouwlaag van de achtergevel van Strijthagerweg 11 is wit gesausd. De balkons zijn toegankelijk middels de rechthoekige, dubbele houten balkondeuren met verticaal ingedeeld bovenlicht in de tweede bouwlaag. De balkons worden aan beide zijden omgeven door een bakstenen afscheiding met gecementeerde ezelsruggen. De middenafscheiding tussen beide woonhuizen wordt voortgezet in de korte scheidingsmuur tussen de achtertuinen. Eenvoudige balkonbalustrade met buiswerk. De achtergevels van de zijvolumes zijn boven de uitgebouwde bijkeuken blind. De bijkeuken van Strijthagerweg 13 heeft in de noordgevel een niet-authentiek rechthoekig vensterkozijn en is voor het overige blind. De bijkeuken van Strijthagerweg 11 heeft in de achtergevel een rechthoekig houten vensterkozijn met luik, strek en bakstenen dorpel.

Aan weerszijden van de tuinmuur hebben Strijthagerweg 13 en 15 een gecombineerde TUINSCHUUR. De schuurhelft van Strijthagerweg 13 is uitgevoerd in houten vakwerk, deels ingevuld met metselwerk en deels met een planken betimmering. Twee rechthoekige houten schuurdeuren; rechthoekige houten vensters, respectievelijk horizontaal ingedeeld of voorzien van kleine roede-verdeling.

De voortuinen worden deels omgeven door een LAGE BAKSTENEN MUUR met ezelsrug en kolommen. De kolommen hebben een speklaag en een bovenafdekking. Een buis tussen de kolommen completeert de erfscheiding.

Beide panden zijn wat betreft de indeling van het INTERIEUR nagenoeg volledig in tact bewaard gebleven, inclusief de kamers-en-suite. Overwegend oorspronkelijke paneeldeuren en trappenhuizen.

Enkele plafonds zijn uitgevoerd in zachtboard vanwege mijnschade. In de voormalige spreekkamer op de begane grond en in het ingangsportaal heeft het pand Strijthagerweg 11 nog de oorspronkelijke stucplafonds, alsmede een terrazzovloer in onder meer de gang op de begane grond.

Waardering

De voormalige dubbele hoofdopzichterswoning van de particuliere mijn Oranje Nassau II is van cultuurhistorische waarde en vertegenwoordigt algemeen belang als bijzondere uitdrukking van de ontplooiing van de mijnindustrie vanaf het laatste decennium van de negentiende eeuw. De woning is als zodanig ook een bijzondere exponent van een typologische ontwikkeling, samenhangend met de huisvesting van hoger mijnpersoneel.

De architectuurhistorische waarden van de hoofdopzichterswoningen worden bepaald door de bouwstijl, door de betrokkenheid van het bouw bureau van de Oranje Nassau-mijnen, door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en de ornamentiek.

De situering van de panden werd bepaald door de ontwikkeling van de mijnindustrie in het tweede decennium van de twintigste eeuw en de exploitatie van de mijn Oranje Nassau II in het bijzonder. De oorzakelijke relatie tussen de woningen en het mijnbedrijf is vanwege de herinrichting van het voormalige mijnterrein niet meer als zodanig herkenbaar. Niettemin zijn de hoofdopzichterswoningen van bijzondere betekenis voor het aanzien van de omringende wijk en de gemeente Landgraaf in het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

algemeen. De panden maken deel uit van een ensemble dat uiting geeft aan de sociale stratificatie van het mijnwezen.

De woningen beschikken over een redelijk tot hoge mate van architectonische gaafheid van exterieur en interieur. Bovendien is het dubbele pand in bovenregionaal kader typologisch en functioneel zeldzaam te noemen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 521677

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	12 januari 2001
Kadaster deel/nr	82807/53

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Landgraaf	Landgraaf	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schaesberg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Landgraaf	C			33

*Omschrijving***

Inleiding

Voormalige INGENIEURSWONING, 1914, in een door elementen van Neo-Renaissance beïnvloede traditionele stijl. Gebouwd in opdracht van de particuliere Maatschappij tot Exploitatie van Limburgse Steenkoolmijnen Oranje Nassau, naar een ontwerp van het bouw bureau van deze mijnonderneming.

De ingenieurswoning werd gebouwd in de onmiddellijke nabijheid van de ingang van de mijn Oranje Nassau II. Thans is de ingenieurswoning gesitueerd in een sedert de mijnsluiting tot ontwikkeling gekomen woongebied.

In 1954 werd de oorspronkelijke erfscheiding aan de zuidelijke voortuinzijde ingrijpend gewijzigd. De bakstenen kolommen en smeedijzeren hekwerken werden verwijderd, waarna een laag bakstenen muurtje met ezelsrug resteerde. De toegang recht tegenover de voordeur van de woning werd daarbij in westelijke richting verplaatst. Tevens werd het voordeurbordes vernieuwd, waarbij de traptreden vanwege voornoemde nieuwe toegang van de voorzijde naar de linkerzijde van het bordes werden verplaatst.

In 1955 werd het pand op diverse onderdelen aangepast. De vensters van de eerste bouwlaag in de zuidelijke voorgevel werden ontdaan van hun luiken. Het dubbele kruiskozijn met gedeelde bovenlichten ten westen van de entree werd vervangen door een hoger enkelvoudig kruiskozijn, waarvoor het metselwerk tussen plint en onderdorpel werd uitgebroken. Beide oorspronkelijke T-vensters met gedeeld bovenlicht werden, met behoud van de kozijnvorm, op dezelfde wijze vernieuwd. In de oostelijke zijgevel werden twee T-vensters in de eerste bouwlaag vervangen door een aanzienlijk erkervenster. De serre tegen de achtergevel aan de noordzijde werd voorzien van nieuwe deuren, een nieuw balkonhekwerk en een nieuw plat dakdeel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In 1988 werd het pand gedeeltelijk verbouwd tot kantoorwoning. Hierbij werd op de zolderverdieping een werk-, vergader- en archiefruimte ingericht. Daartoe werd in de oostelijke zijgevel ter hoogte van de zolderverdieping een aanzienlijk half rond venster aangebracht. Als gevolg hiervan kwamen twee van de drie oorspronkelijke vensterkozijnen te vervallen. In het achterdakvlak werd een dakvenster gelegd. De achtergevelerker werd voorzien van een nieuwe balkonbalustrade.

De lage bakstenen tuinmuur met ezelsrug aan de voortuinzijde, het bakstenen entreebordes en het grote achtergevelterras zijn voor de bescherming van ONDERGESCHIKT belang. Van bescherming UITGESLOTEN zijn het tuinprieeel alsmede het niet oorspronkelijke tuinhuis. \t

Omschrijving

De voormalige ingenieurswoning heeft een in hoofdvorm rechthoekige PLATTEGROND, die aan de zuidelijke voorgevelzijde ten dele licht risaleert en aan de noordelijke achtergevelzijde is voorzien van twee uitbouwen van één bouwlaag onder plat. De woning heeft een gedeeltelijke souterrainverdieping, twee BOUWLAGEN en een zolderverdieping, waarboven een vliering.

Het hoofdvolume van het woonhuis wordt gedekt door een WOLFDAK met rode betonpannen. Het risalerende voorgeveldeel loopt uit in een topgevel onder een wolfdak, dat is ingestoken op het voordakvlak. Bakgoten annex overstek op consoles, met decoratieve boeiboorden, geschraagd door het siermetselwerk in de kroonlijst. Hoge schoorsteen met kap op het voordakvlak alsook op het wolfeinde boven de linker zijgevel. Twee hoge schoorstenen op het achterdakvlak, waarvan één met geprofileerd schoorsteenkanaal in de achtergevel. Dakvenster op het achterdakvlak. De oorspronkelijke nokpionnen zijn niet meer aanwezig. Beide uitbouwen aan de achtergevel hebben PLATTE DAKEN.

De villa heeft oorspronkelijk rechthoekige houten VENSTERS, zowel T-vormig, kruisvormig alsook verticaal ingedeeld. Rechthoekige houten DEUREN, zowel enkelvoudig als dubbel. Diverse bovenlichten met kleine roedenverdeling. Decoratieve loodslabben boven de vensterkozijnen.

De voormalige ingenieurswoning is opgetrokken in BAKSTEEN, gemetseld in kruisverband, deels vernieuwd knip- en snijwerk in de voegen. Geprofileerde plint met gestucte lijst. Gepleisterde aanzet- en sluitstenen in de vensterstrekken, gepleisterde speklagen. Hardstenen vensterdorpels, balkonconsoles. Smeedijzeren balkonhekwerk. Sierankers. De VOORGEVEL (zuidzijde) is asymmetrisch ingedeeld en telt vier vensterassen. Het voorgevelrisaliet is twee vensterassen breed. In beide bouwlagen heeft dit risaliet twee rechthoekige houten T-vensters, waarvan de vensters in de tweede laag kleine roedenverdeling in de bovenlichten hebben. In de topgevel een verticaal ingedeeld houten vensterkozijn met verticaal ingedeelde glaspanelen.

Centraal in de voorgevel, naast genoemd risaliet, is de hooftree geplaatst. Rechthoekige houten paneel deur met zij- en bovenlichten. Vóór de entree deur het in 1954 vernieuwde bakstenen bordesje. De bovenlichten hebben kleine roedenverdeling. Hierboven, in de tweede laag, een balkon op consoles met een decoratief smeedijzeren borstwering. Het balkon is toegankelijk middels een rechthoekige, dubbele houten balkondeur met een 12-ruits roedenverdeling in het bovenlicht.

Links naast de hooftree een vensteras, die in beide lagen is voorzien van een rechthoekig dubbel houten kruiskozijn. Het kozijn in de tweede laag heeft kleine roedenverdeling in het bovenlicht.

De rechter ZIJGEVEL (oostzijde) is onregelmatig ingedeeld. In de eerste laag een rechthoekig houten T-vensters alsmede het in 1955

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geplaatste grote erkervenster. In de tweede laag een rechthoekig houten T-venster met achtruits bovenlicht en twee blinde rechthoekige vensteropeningen. In de topgevel een klein rechthoekig, verticaal ingedeeld zoldervenster en een in 1988 aangebracht half rond kantoorvenster met een verticaal ingedeeld kozijn. De linker ZIJGEVEL (westzijde) is symmetrisch ingedeeld over drie vensterassen. Elke as heeft in de plint een rechthoekig, verticaal ingedeeld souterrainvenster. De middenas telt twee rechthoekige houten vensters met bovenlicht (toilet en badkamer) alsmede een rechthoekig houten zoldervenster. De as aan de zuidwestzijde heeft in beide bouwlagen een blinde rechthoekige vensteropening en een rechthoekig, verticaal ingedeeld houten zoldervenster. De as aan de noordwestzijde heeft in beide bouwlagen een rechthoekig, dubbel houten kruiskozijn met kleine roedenverdeling in de bovenlichten. Het kozijn in de eerste laag is tweemaal horizontaal geleed. Hierboven wederom een rechthoekig, verticaal ingedeeld zoldervenster.

De ACHTERGEVEL (noordzijde) is asymmetrisch ingedeeld en voorzien van hoeklisenen. Het siermetselwerk van de kroonlijst schraagt de overstekconsoles. Centraal in de eerste laag van de achtergevel de rechthoekige houten achterdeur met zijlichten. Hierboven twee trappenhuisvensters met rechthoekige houten kruiskozijnen. Ten westen hiervan de uitgebouwde bijkeuken van één bouwlaag onder plat, waarboven een in een hoge schoorsteen uitlopend geprofileerd schoorsteenkanaal. De bijkeukenuitbouw is aan de westzijde blind en heeft een rechthoekige houten deur in de noordgevel. In de oostgevel twee rechthoekige houten vensters, waartussen een rechthoekig verticaal ingedeeld houten venster.

Ten oosten van de middenas een uitgebouwde erker met balkon (deels). De erker heeft rechthoekige, dubbele houten tuindeuren, verticaal gelede houten vensters en bovenlichten. Metselmozaïek tussen de geprofileerde plint en de erkervensters. Het balkon heeft een vernieuwde borstwering en is toegankelijk middels rechthoekige, dubbele houten balkondeuren met zij- en bovenlichten. De bovenlichten zijn voorzien van kleine roedenverdeling.

Het perceel wordt aan de oost-, noord- en zuidzijde omgeven door een bakstenen ommuring met ezelsrug, waarvan de kolommen een gecementeerde bovenafdekking hebben. Tegen deze muur staat, aan de westzijde van de achtertuin, een authentieke, met het naburige pand Strijthagerweg 13 gecombineerde schuur.

Het INTERIEUR van deze voormalige ingenieurswoning is wat betreft de indeling op enkele punten gewijzigd. De indeling met kamers- en-suite op de begane grond is verwijderd; in de gang op de verdieping is een tussenwand geplaatst; de oorspronkelijk L-vormige slaapkamer met balkon aan de zuidzijde is opgedeeld in twee gescheiden ruimten door een in het verlengde van de gangwand geplaatste scheidingswand. De zolderverdieping is heringedeeld en ingericht als kantooruimte. In dit interieur zijn onder meer van belang het oorspronkelijke trappenhuis alsmede de oorspronkelijke stucplafonds op drie kamers van de tweede bouwlaag.

Waardering

De voormalige ingenieurswoning van de particuliere mijn Oranje Nassau II is van cultuurhistorische waarde en vertegenwoordigt nationaal belang als bijzondere uitdrukking van de ontplooiing van de mijnindustrie sedert het laatste decennium van de negentiende eeuw. De woning is als zodanig ook een bijzondere exponent van een typologische ontwikkeling, die directe samenhang vertoont met de huisvesting van het hogere mijnpersoneel.

De architectuurhistorische waarden van de woning worden bepaald door de bouwstijl, door de betrokkenheid van het bouwbureau van de Oranje Nassau-mijnen, door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en de ornamentiek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De situering van het pand werd bepaald door de ontwikkeling van de mijnindustrie in het tweede decennium van de twintigste eeuw in het algemeen en de exploitatie van de mijn Oranje Nassau II in het bijzonder. De oorzakelijke relatie tussen de woning en het mijnbedrijf is vanwege de herinrichting van het voormalige mijnterrein niet meer als zodanig herkenbaar. Niettemin is de ingenieurswoning van bijzondere betekenis voor het aanzien van de omringende wijk en de gemeente in het algemeen. De ingenieurswoning maakt deel uit van een ensemble, dat vanwege de oorspronkelijke situering nabij de voormalige mijningang uiting geeft aan de sociale stratificatie samenhangend met het mijnwezen, waarbij dient te worden aangetekend dat de woninggroep het Eikske op enige afstand is gelegen.

De woning beschikt over een redelijk tot hoge mate van architectonische gaafheid van exterieur en interieur. Vanuit de geschiedenis van de mijnbouw bezien betreft het een zeer zeldzaam exemplaar van een ingenieurswoning van een particuliere mijnonderneming.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis